

Overvik B3 - B5 og B6 nord - B9

Naturfaglige vurderinger i planfasen

Prosjekt:	Overvik B3 - B5 og B6 nord - B9	Prosjektnr.:	77900221-002
Kunde:	Østbyen Utvikling AS	Prosjektleder:	Rasmus Bolvig Hansen
Utarbeidet av:	Jørgen Skei	Dato:	03.07.2024
Kontrollert av:	Rasmus B. Hansen 03.07.2024	Godkjent av:	Jørgen Skei 03.07.2024
Dokumentnr.:	77900221-002-MIL-001	Rev.:	1

1 Innledning

I løpet av prosjektutviklingen har prosjektgruppa inkludert biolog for å bistå med at biologisk mangfold blir ivaretatt på en god måte. Når biolog inkluderes på et så tidlig tidspunkt vil det føre til at prosjektet kan finne gode løsninger for både beboere og biomangfold, da man innlemmer løsninger istedenfor at løsningene blir pålagt og inkluderes i siste liten. Det har vært flere møter der utbygger, biolog og øvrige prosjektmedlemmer har diskutert løsningene generelt, i tillegg har biolog blitt kontaktet i særtilfeller og ved videreutvikling av naturbaserte forslag.

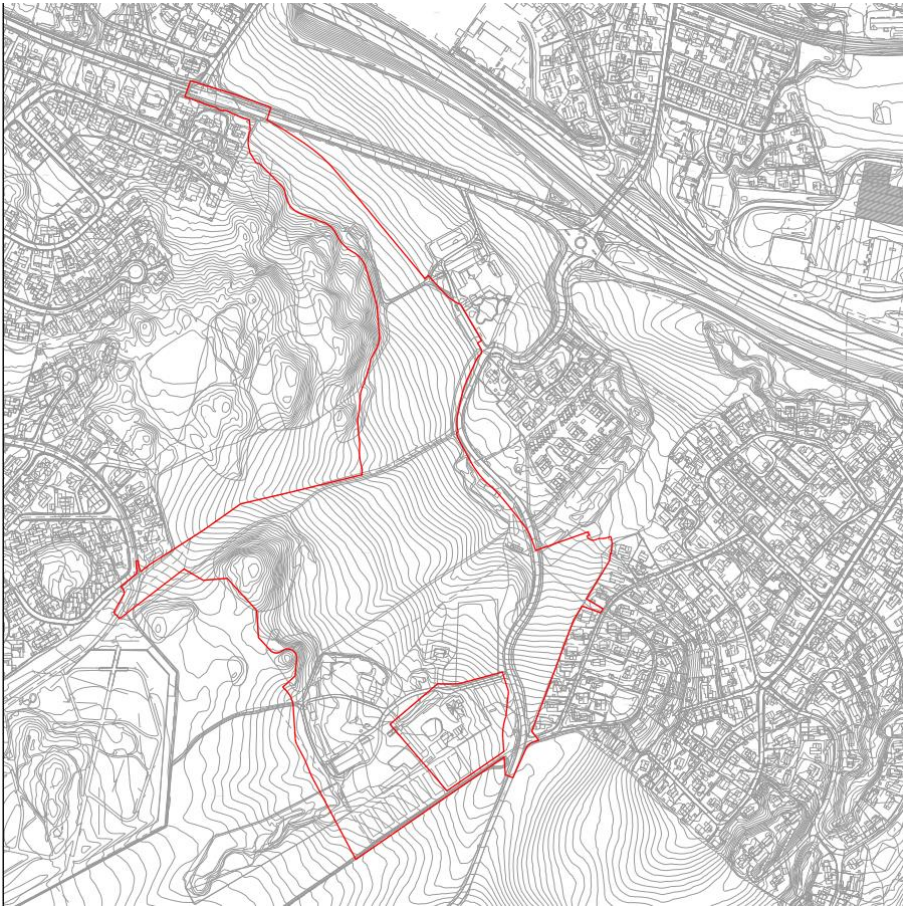
2 Naturtypekartlegging

Det er gjennomført naturtypekartlegging i 2023 av naturforvalter Eline Risberget etter NiN metodikken, og alle funn er registret i offentlige databaser. Dette gjelder også rødlistede arter og fremmedarter. Informasjon om fugl og dyreliv er hentet fra offentlige databaser, da registreringene der er såpass oppdaterte at ytterligere kartleggingsarbeid ble ansett som unødvendig. Kartleggingsområdet er vist i figur 1.

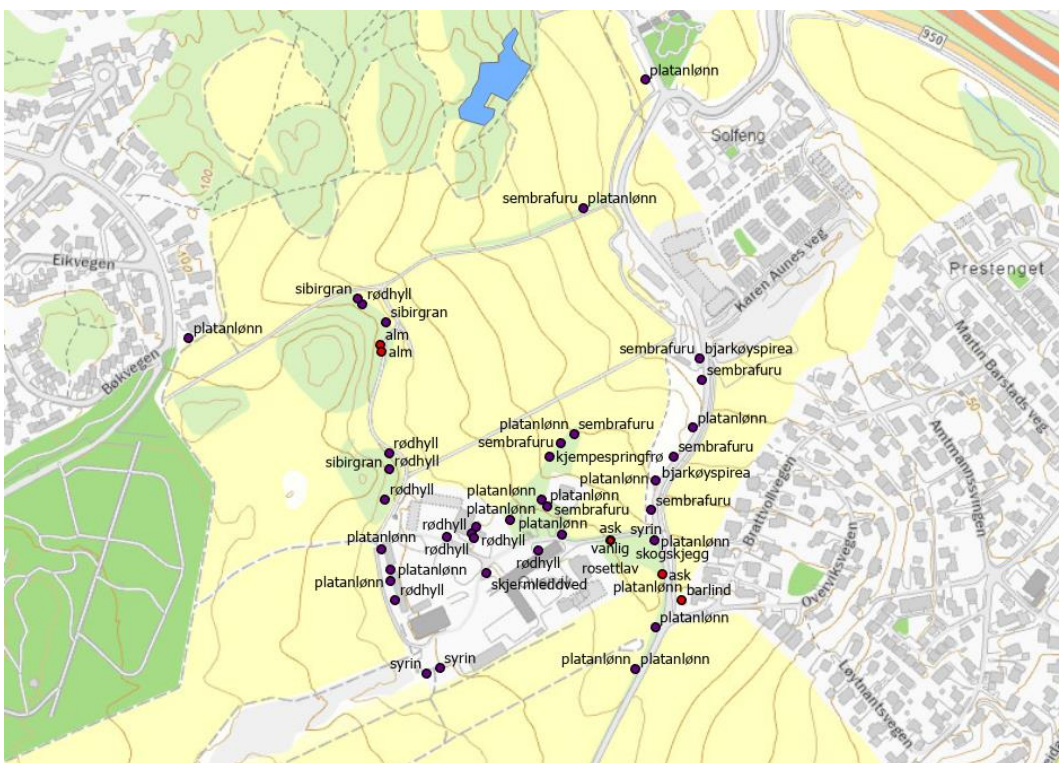
Det ble registrert en naturtype innenfor kartleggingsområdet, naturtypen C16.1 Frisk lågurtedellauvskog med lav lokalitetskvalitet (se avgrensing i figur 2). Naturtypen er rødlistet med kategori nær truet (NT) og med lav lokalitetskvalitet ville den fått middels verdi i en KU-sammenheng. Det er kun en liten del av naturtypen som faller innenfor planområdet (per oktober 2023), og negativ påvirkning på naturtypen bør unngås i den grad mulig.

Ved den største trekollen ble det funnet noen yngre individer av det rødlistede treslaget alm (sterkt truet - EN). Ettersom alm er sterkt truet (EN) vil arten i utgangspunktet komme under kriteriet for innsigelse. I og med at flere av trærne er yngre individer, at de ikke utgjør noen naturtype og at lokaliteten er menneskepåvirket, er påvirkning mindre konfliktfullt.

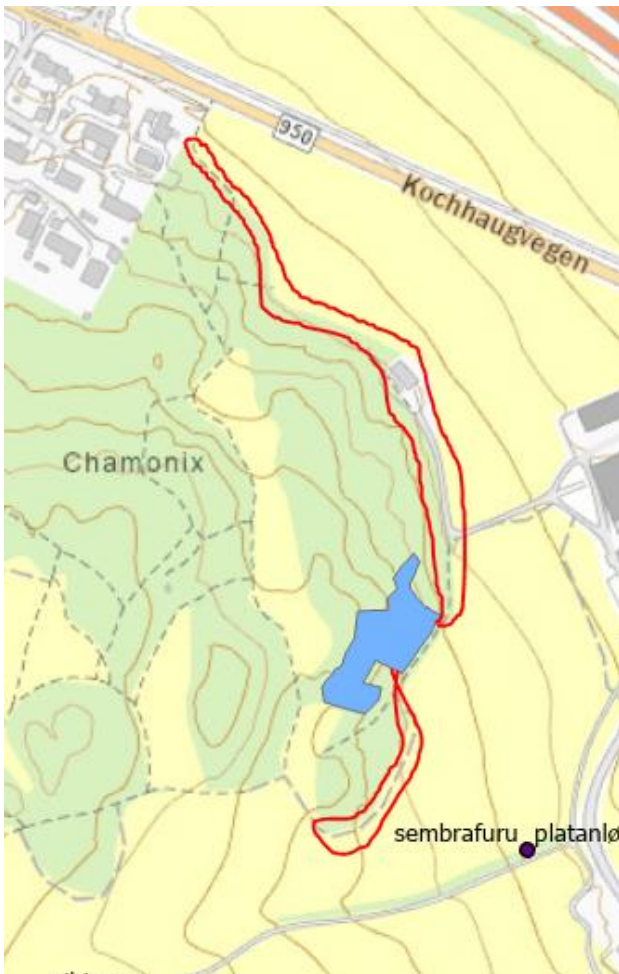
I tillegg er det som kjent en treallé med asketrær, men det ble kun funnet trivielle lavararter på trærne. Rødlistearten barlind med kategori sårbar (VU) ble funnet, men dette er en hagebusk som ble registrert langs privat eiendom. Videre ble det kartlagt en god del fremmede arter, derav, kjempespringfrø, platanlønn, rødhyll, sembrafuru, skogskjegg, og syrin. Det er ikke lov å spre fremmede arter, se lovverk. Alle rødlistearter og fremmedarter er vist i figur 2, samt større arealer med platanlønn er vist i figur 3.

Figur 1 Rødt polygon viser området som ble kartlagt med hensyn til naturtyper rødlistearter og fremmedarter i oktober 2023.

Figur 2 Punkter med rødlistearter (røde punkter), fremmedarter (lilla punkter) og naturtypen (blått polygon).

Figur 3 Rødt polygon viser omtrentlig areal med mye platanlønn. Blått areal er naturtypen Frisk lågurtedellaauvskog.

Dagens naturfaglige situasjon i planområde handler også i stor grad om kornkråke, en art som er kategorisert som sårbar (VU) på den norske rødlista. Trondheim kommune har et særskilt ansvar for denne arten, da ca. 30 % av den norske bestanden er i kommunen. Det er også andre rødlistede arter i området, men disse rammes i mindre grad, da prosjektet i størst grad beslaglegger jordbruksområder. Gjennom utviklingen av prosjektet er det gjort tilpasninger som bedrer situasjonen for kornkråke og generelt naturmangfold sammenlignet med den initiale planen.

3 Tilpasninger med hensyn til naturmangfold

3.1 Arealtilpasninger

Vedlegg 1- 3 viser utviklingen av prosjektet og viser dagens planforslag (vedlegg 1), sammenlignet med områdeplanen (vedlegg 2) og plankartet utarbeidet ifm planinitiativet (vedlegg 3).

Dagens planforslag viser en økning av grøntarealer med 20 dekar sammenlignet med områdeplanen, og 5 dekar mer enn plankart til planinitiativet. Dette skyldes hovedsakelig økt areal ifm bekkeåpningen og et redusert inngrep i trekollene i vest. Grøntarealer og beplantning i tunene er ikke inkludert i denne beregningen, men også disse arealene vil til en viss grad bidra til økt biologisk mangfold. Arealene BG4/6/7/12 markert i planinitiativet (vedlegg 3) har utgått pga driftsmessige utfordringer, men åpnet samtidig for at bebygde arealer kunne flyttes noe, som videre gav mer rom for å bevare trekoller og utvide arealet ifm bekkeåpningen.

3.2 Treallé i nord mot dyrkamark

Denne alléen var i utgangspunktet tenkt hogd eller vesentlig redusert, grunnet at kjøreveien må dimensjoneres for brannbil. Denne alléen vil etter nåværende plan tynnes noe slik at nordvendte boliger i nærheten får mer lysinnslipp, men alléen vil i all hovedsak bestå utover dette. Fremkommelighet for brannbil vil ivaretas ved at den legges noe lengre sør, uten at dette går på bekostning av alléen. Nytteverdien av denne alléen som reiområder for kornkråke, samt som et landskapsøkologisk element, vil derfor bevares.

Det skal legges nye vann- og avløps-ledninger langsmed alléen. Og disse ledningene er av VA-konsulenten foreslått lagt på nordsiden av alléen (på dyrkamark) for å unngå inngrep i sonen mellom bygg og alléen. Endelig plassering og dybde på ledninger vil imidlertid først bli lagt fast gjennom byggesak. Dersom det ikke viser seg mulig å beholde dagens allé ved utbygging av VA-nettet, så må det replantes med nye trær. For biologisk mangfold er en bevaring av eksisterende trerekke å foretrekke frem for nyplanting.

3.3 Etablering av vegetasjonsskjerm i nordøst

For å knytte skogsområdene fra Chamonix bedre sammen med kollene i prosjektområdet, vil det åpne arealet mellom trekollen i prosjektområdet og Chamonix reduseres. Dette gjøres ved å beplante området innenfor prosjektområdet, som gir mer skjul, som igjen reduserer stress for viltet. På flyfoto ser en stier i nord/sør-retning i det området, som indikerer at det er en trekkei som benyttes i dag. Treplantingen må skjøttes minimum de første 5 årene, slik at gress og andre hurtigvoksende arter ikke blir dominerende. For å redusere tiden til arealet får god effekt, samt å øke sjansen for at beplantningen overlever, anbefales det å sette ned trær av en viss høyde/alder, dvs. minimum 2 m høyde. Det anbefales å benytte treslag som finnes i området, men for å unngå at viltet beiter på beplantningen bør en spesielt unngå rogn. Vekstmasser som fjernes ved kollen like sør kan benyttes, på denne måten får man den benyttet den lokalt tilpassede frøbanken. Ved kollen er det registrert ung alm, og det bør gjøres et forsøk på å reetablere disse individene til områder som beplantes. Dette gitt at massene er uten fremmede arter. Det bør i tillegg variere mellom trær og busker slik at arealet får ulike sjikt, da for eksempel gulspurv (VU – sårbar) ofte observeres i buskvegetasjon. Arealet vil også fungere som habitat for andre fuglearter og insekter.

3.4 Chamonix gang/sykkel-vei

Langs gang/sykkel-veien som skal knytte prosjektet tettere med Skovgård finner vi den eneste naturtypen som ble registrert etter NiN metodikken. Prosjektet har besluttet å legge gangveien noe lengre ut fra naturtypen, men også øvrig skog i dette området. Det vil likevel bli noe inngrep tett på naturtypen, men i et mindre omfang enn de var på et tidligere tidspunkt, da det er gjort tilpasninger som minimerer inngrepsbredden. Gang/sykkel-veien balanserer mellom naturmangfold og dyrkamark.

I planinitiativet var det foreslått en delt løsning (sykkelveg med fortau) som var gitt universell utforming. Denne sykkel/gang-traséen har en bredde på 6,0 meter + grøfting, og vil kun i liten grad kunne gjenbruke dagens stier i området.

Til planinnsending er derfor foreslått en felles sykkel/gang-vei med en bredde på 3,5 meter + grøfting. Løsningen er foreslått ført frem uten universell utforming for å kunne gjenbruke mest mulig av dagens stisystem.

En endelig avveining mellom interessene, dyrkamark, naturmangfold og fremkommelighet for syklende og universell utforming kan endre på løsningen. Løsningen i planforslaget prioriterer natur og dyrkamark.

3.5 Treallé ved Overvik gård

Tidlig i prosjektet var det planlagt å ta ned trær i alléen ved Overvik gård, men i prosessen er det funnet andre løsninger som tilsier at denne alléen blir bevart i sin helhet. "Nye Presthusvegen" forbi alléen får nå ensidig fortau og veien følger dagens veitrasé for å unngå inngrep i alléen og tilgrensende hage. Her er det flere gamle trær av ordinært slag samt noen asketrær (EN – svært truet). Det er viktig at rødlista trær

blir bevart på grunn av biodiversiteten man finner i slike, men også ordinære eldre trær har nytteverdi for fugl (bla kornkråke), insekter og andre artsgrupper.

3.6 Åpning av bekk gjennom prosjektområdet

I hele prosjektets levetid har bekkeåpning gjennom prosjektområdet vært aktuelt. Denne har i samråd med Trondheim kommune blitt bredere enn tidligere planlagt, som har gitt større handlingsrom når det gjelder utforming og beplanting. Bekken er planlagt og falle i terrenget med varierende helningsgrad, slik at den vil bestå at kulper, små stryk og fosser. Denne variasjonen vil dekke preferansene til et større utvalg arter, i tillegg til å frembringe et element av bokvalitet for beboerne. Den sørligste delen av bekken vil være uten stier, og vil på den måten få noe mer ro. Videre nordover vil det være en kombinasjon av stier og kantvegetasjon. Å definere stier vil trolig føre til at beplantede områder i større grad får stå urørt.

3.7 Skille mellom planområdet og jordbruksarealer i sørøst

Også her vil det etableres trær og busker, for å gi et skille mellom boliger og jordbruket. Her er det foreslått lavere buskvekster som mindre fuglearter som for eksempel gulspurv benytter.

3.8 Øvrige blå/grønn-strukturer

I tun og langs gangveier i prosjektområdet vil det etableres mange trær, og en vil til en viss grad ha en åpen overvannshåndtering som samler vann i regnbed og dammer der det beplantes eller stimuleres til lek.

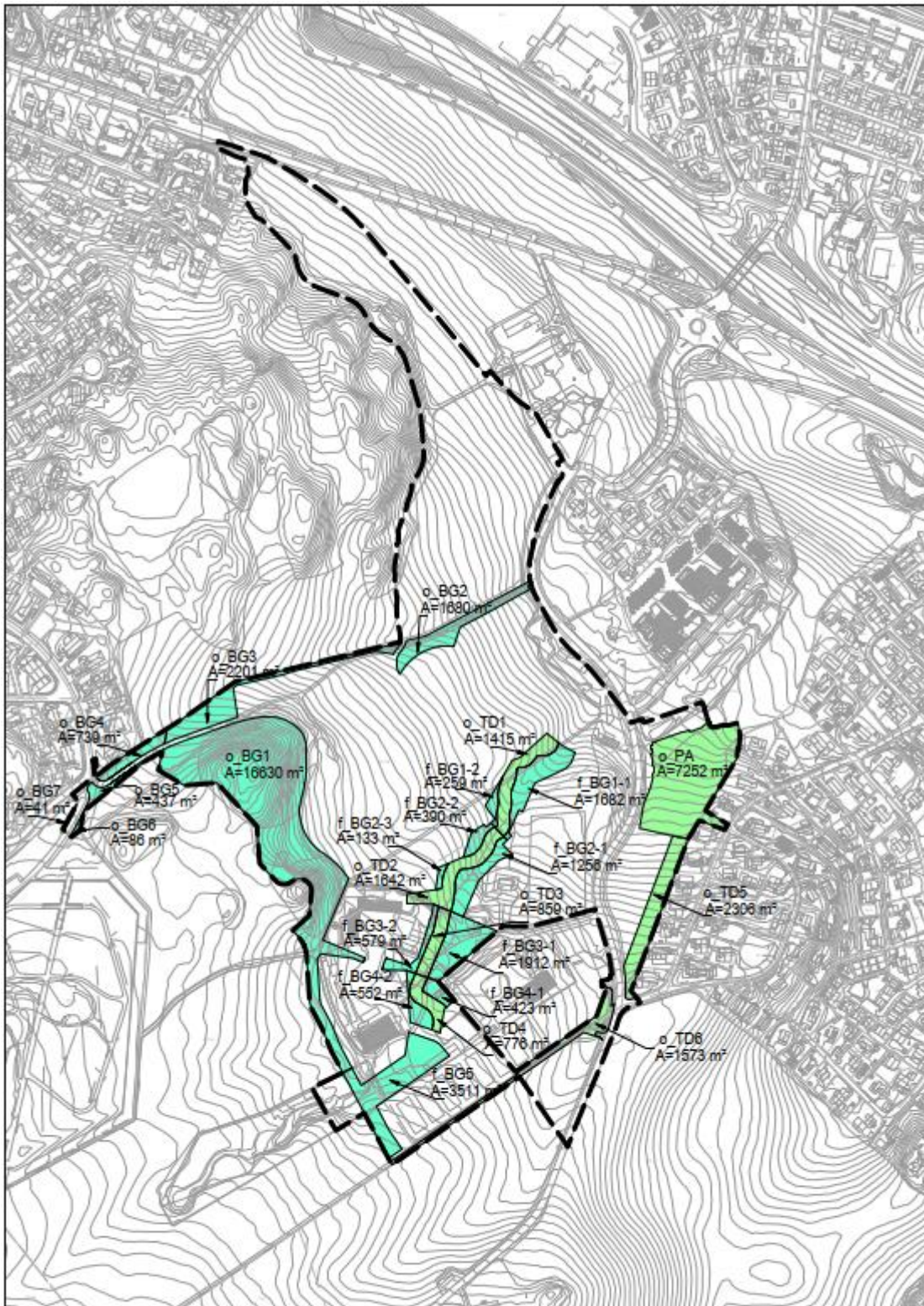
3.9 Takflater

Det foreslås at det opprettes forbud mot fugleskremmere og "drager" for å skremme fugl bort fra takflatene. Slike fugleskremmere har begrenset effekt på måker, som er arten de primært settes opp mot. Effekten på andre fuglearter antas å være større, da måker har en god habitueringsvevne, altså at de blir vant til enkelte forstyrrelser.

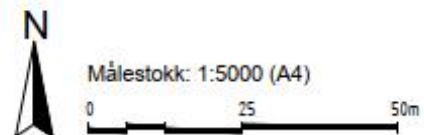
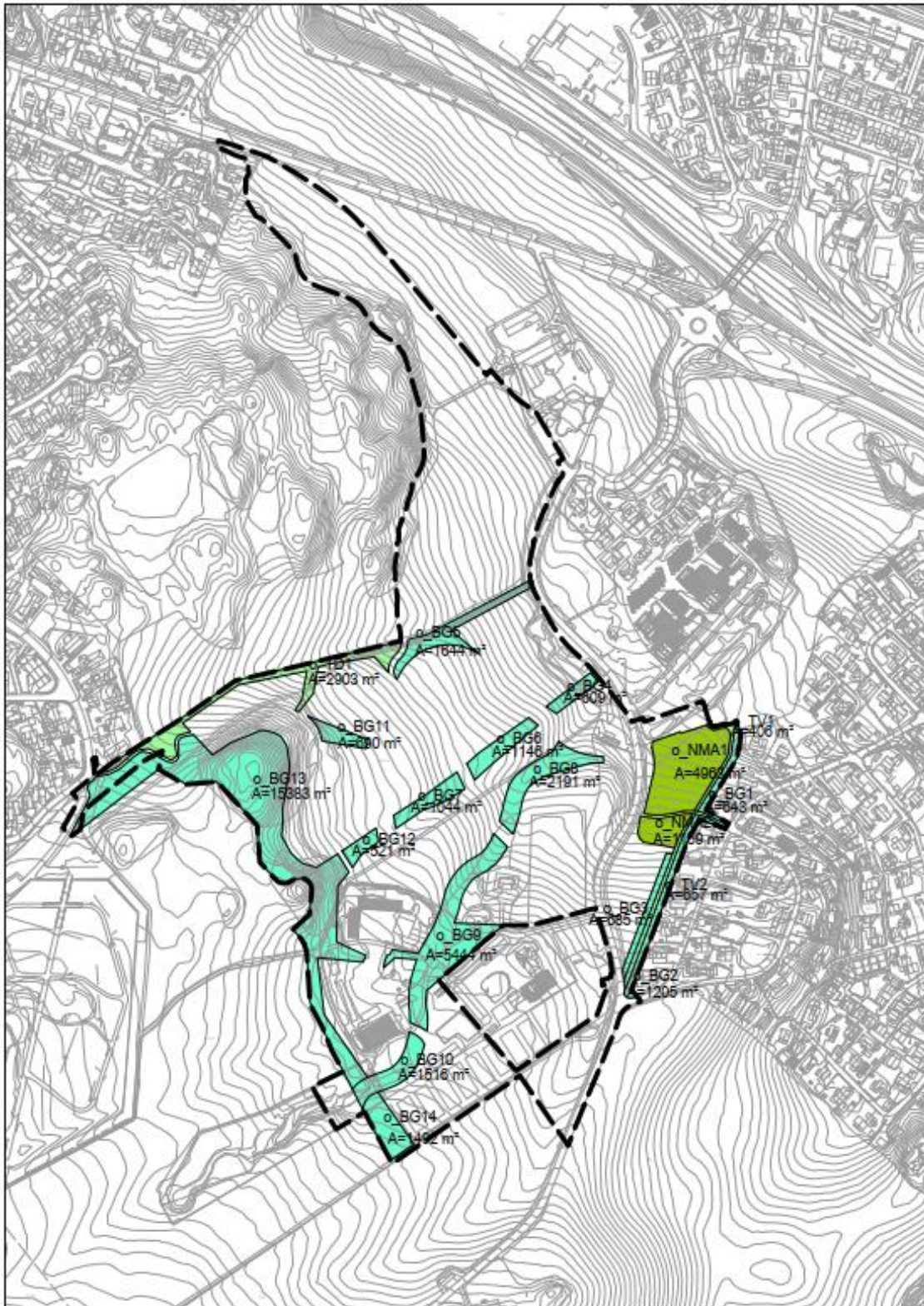
4 Oppsummering

Prosjektet gjør et nokså stort inngrep i jordbruksarealer hvor kornkråke foretar næringssøk. Ut over dette er jordbruksarealene naturlig nok fattige når det gjelder biodiversitet, noe som fører til at de blågrønne tiltakene som er skissert vil føre til en forbedring av artsmangfoldet. Bekkeåpningen bidrar i stor grad til dette, da det vil tiltrekke seg et bredt spekter av arter. Kornkråkas hekkehabitat er i trær, og til nå i prosjektutviklingen har prosjektet har tilpasset seg dette ved å stadig redusere inngrep i trekoller og trerekker, samt skogens langs gangveien fra Chamonix. Dette fører til at kornkråka fremdeles vil ha gode hekkemuligheter i området.

Vedlegg 1 – Planforslag rev 1

Vedlegg 2 – Planinitiativ

Vedlegg 3 – Områdeplan

